

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Elementy nauk politycznych (Wykład), PG_00176547						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Etyki i Filozofii Społecznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Artur Szutta				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Przyswojenie sobie ważniejszych, stanowisk, pojęć i sporów w dziejach ideologii politycznych świata Zachodu; Opanowanie podstaw filozofii cywilizacji, zapoznanie się z najważniejszymi autorami oraz stanowiskami. Zapoznanie studentów z głównymi stanowiskami we współczesnych i nowożytnych doktrynach (oraz ideologiach) politycznych i prawnych; Przyswojenie najważniejszych pojęć tej subdyscypliny. Kształtowanie zdolności do samodzielnego określenia i uzasadnienia swoich opinii.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_W09] Zna i rozumie fundamentalne metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury.	Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne w ramach nauk o polityce	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FILOZL3_W12] Ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących życie społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach.	Ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących życie społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach w ramach nauk o polityce	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FILOZL3_K03] Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania.	Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[FILOZL3_U05] Trafnie definiuje pojęcia języka potocznego i poprawnie projektuje definicje własnych terminów, mając świadomość typowych błędów definiowania i uogólniania.	Trafnie definiuje pojęcia języka potocznego i poprawnie projektuje definicje własnych terminów w ramach nauk o polityce	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	Doktryny polityczno-prawne, ideologie, filozofia polityczna uwagi wprowadzające. Faszyzm, nazizm i komunizm jako odmiany ideologii totalitaryzmu. Podstawowe orientacje: etatyzm, republikanizm, liberalizm, libertarianizm, socjalizm, konserwatyzm, tradycjonalizm i fundamentalizm religijny. Realizm polityczny vs. idealizm polityczny: główne stanowiska w polityce międzynarodowej. Nacjonalizm, anarchizm, ekologizm, feminizm. Dzieje cywilizacji europejskiej w zarysie.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	kolokwium	50.0%	80.0%
	prezentacja	50.0%	20.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Literatura podstawowa podręczniki i opracowania: <ul style="list-style-type: none"> Andrew Heywood - Ideologie polityczne. Wprowadzenie, tłum. M. Habura i in., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008; Lech Dubel, Historia doktryn politycznych i prawnych do schyłku XX wieku, wyd. 2, Warszawa 2007; Hubert Izdebski, Doktryny polityczno-prawne. Fundamenty współczesnych państw, wyd. 1, Warszawa 2010; Jan Baszkiewicz, Powszechna historia ustrojów państwowych, Arche, Gdańsk 2001; Julian Korab-Karpowicz, Historia filozofii politycznej. Od Tukidydesa do Locke'a. Tradycja klasyczna i jej krytycy. Wyd. MAREK DERWIECKI, Kęty 2010; Thomas Pangle, J. Ahrensdofer., Justice among nations. On the moral basis of power and peace. University Press of Kansas 1999. 	

	<p>Uzupełniająca lista lektur</p>	<p>Jacek Bartyzel, Libertarianizm: http://haggard.w.interia.pl/libertar.html; Russel Kirk, Dziesięć konserwatywnych zasad, [w:] Nowa Res Publica, 4/1995, s. 70-76; Roland Baader, Śmiercionośne myśli. Dlaczego intelektualiści niszczą świat, tłum. T. Gabiś, Wyd. Wektory, Wrocław 2009; Adam Wielomski, Konserwatyzm. Główne idee, nurty i postacie, wyd. Fijor Publishing, Warszawa 2007; Ryszard Legutko, "Trzy pojęcia konserwatyizmu", w: Etyka absolutna i społeczeństwo otwarte, Arcana 1994; Jacek Bartyzel http://www.konserwatyzm.pl/encyklopedia.php?id=116; Zbigniew Rau, Liberalizm. Zarys myśli politycznej XIX i XX wieku, Aletheia, Warszawa 2000; M. Hardt, A. Negri, "Imperium". Przeł. S. Ślusarski i A. Kołbaniuk, W.A.B., Warszawa 2005; Michael Oakeshott, Racjonalizm w polityce, Edukacja polityczna, w [tegoż] Wieża Babel i inne szkice, Aletheia 1999; Mannheim Karl, Myśl konserwatywna, Kol. Otryckie 1986; [red. B. Markiewicz] Konserwatyzm projekt teoretyczny, wyd. Polskie Towarzystwo Filozoficzne, Warszawa 1995; Szlachta Bogdan, Konserwatyzm. Z dziejów tradycji myślenia o polityce, wyd. Dante, Kraków 1998; Daniel Bell, Kulturowe sprzeczności kapitalizmu; PWN 1994; Burke Edmund, Rozważania o rewolucji we Francji, Znak 1994. Hans Morgenthau, Sześć zasad realizmu politycznego, tłum. Ł. Sommer, w: Res Publica Nowa, lato 2004/3; Friedrich A. von Hayek, Konstytucja wolności, PWN Warszawa 2006; Francis Fukuyama, Koniec historii, Ostatni człowiek, tłum. T. Biedroń, M. Wichrowski, Zysk i S-ka, Poznań 1992; John Gray, Po liberalizmie, tłum. P. Maciejko, P. Rymarczyk, Aletheia, 2001; [tegoż] Al.-Kaida i korzenie nowoczesności, Aletheia, W-wa 2006; Roger Scruton, Zachód i cała reszta. Globalizacja a zagrożenie terrorystyczne, tłum. T. Biedroń, Zysk i S-ka, Poznań 2010; H. Morgenthau, Polityka między narodami, Difin, W-wa 2010.</p> <p>Z. Musiał, B. Wolniewicz, Ksenofobia i wspólnota, Arcana 2003; A. Hertzberg, A. Hirt-Manheimer, Żydzi istota i charakter narodu, tłum. B. Paluchowska, Warszawa 2001; Christopher Dawson, Tworzenie się Europy, PAX, Warszawa.</p> <p>Literatura dodatkowa:</p> <p>1. "Tożsamość zbiorowa a federalna i lokalna wspólnota polityczna", w: Lokalna wspólnota polityczna a zagadnienie tożsamości zbiorowej, wyd. Universitas, Kraków 2002 ss. 35-48; wcześniejsza wersja: Tożsamość zbiorowa a federalna i lokalna wspólnota polityczna, w: "Pieniądze i więź. Kwartalnik naukowy" Zima 2001/1 (10), Sopot 2001, ss. 27-37, ISSN 1506-7513, 2. Uniwersalizm czy zamaskowana oligarchia: Obawy i nadzieje w obliczu procesów globalizacyjnych, w: [red. R. Piekarski, M. Graban] Globalizacja i my. Tożsamość lokalna wobec trendów globalnych, wyd. cyt., Universitas, Kraków 2003; wcześniejsza wersja: Refleksje o globalizacji w aspekcie cywilizacyjnym i politycznym, w: kwart. Pieniądze i Więź 2003/1 (18), ss. 21-29, Sopot 2003; na stronach www Akademii Ekonomicznej w Krakowie jest też dostępna wersja plikowa: http://www.euro-limes.ae.krakow.pl/files/el2(3)2003/rp_limes2(3).pdf; 3. Globalizacja, nowy porządek świata oraz idea parlamentu światowego, w: [red. D. Dobrzański, J. Jakubowski, A. Wawrzynowicz] Kraje Europy Środkowowschodniej a globalizacja, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydawnictwo Naukowe Instytutu Filozofii, Poznań 2005, ss. 109-138; 4. Europa wobec globalizacji: jakich instytucji ogólnoswiatowych powinna być ona inicjatorem i oparciem?, w: (red. Wojciech Gizicki) Polityczne dylematy Europy, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2009, ss. 44-61.</p>
	<p>Adresy eZasobów</p>	
<p>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</p>		
<p>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</p>	<p>Nie dotyczy</p>	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.